

På sporet af svampesporer

De får ikke helt så meget presse som græs- og birkepollen, men på trods af deres liv i skyggen – bogstaveligt talt – så er *Cladosporium* og *Alternaria* blandt de mest allergifremkaldende skimmelsvampe i Europa. Hvert år måler Astma-Allergi Danmark svampesporerne, som er med til at gøre livet surt for landets svampesporerallergikere især i juli og august, som er højsæson.

AF MARTINE BENTSEN

Du kan hverken spise dem eller plukke dem, og de er ikke synlige med det blotte øje. De har hverken paddehatteform eller hvide prikker. Men hvad er det så for svampe, der er tale om?

Udendørs skimmelsvampe er ikke helt nemme at lokalisere for en lægmand med utrænede øjne, men de er der og vokser på planter, nedfaldne blade og i kompostbunker. Til stor gene for to til seks pct. af landets pollenallergikere, der er specifikt overfølsomme overfor svampesporer fra de udendørs skimmelsvampe.

Hvad er svampesporer?

De to udendørs skimmelsvampeslægter, som Astma-Allergi Danmark tæller svampesporer fra, er *Cladosporium* og *Alternaria*, som anses for at være de mest allergifremkaldende svampesporer i Europa. *Alternaria* lever på bl.a. planter, frugter og grøntsager, råddent træ og i kompost og jord. *Clado-*

sporium lever bl.a. på blade fra løvtræer, døde plantedele og i jord. Næsten 80 procent af de svampesporer, der er i luften, stammer fra de to skimmelsvampe.

Skimmelsvampenes sporer svarer til planternes frø, idet sporer i modsætning til pollen giver ny vækst af skimmelsvamp, og de spredes med vinden over store afstande ligesom pollen.

Antallet af sporer er faldet

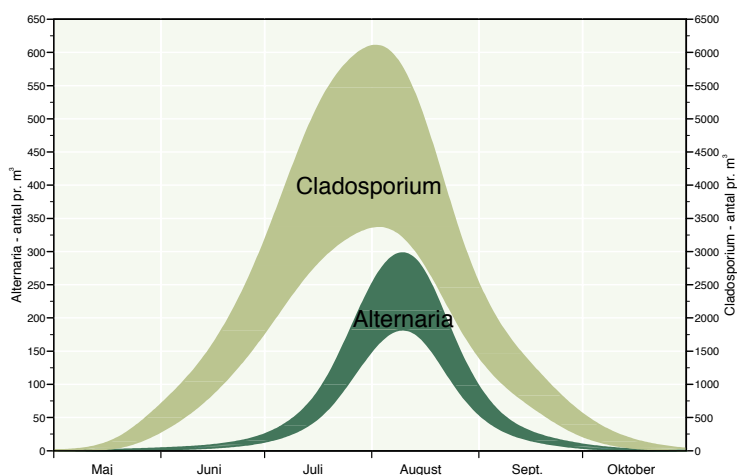
Selvom flere videnskabelige undersøgelser har vist, at den stigende mængde CO_2 i luften medfører flere pollen og svampesporer, så bliver der generelt registreret færre svampesporer fra *Cladosporium* og *Alternaria*. Ifølge pollenbiolog og leder af Astma-Allergi Danmarks pollentællinger Janne Sommer, så er det gennemsnitlige antal sporer fra *Cladosporium* målt gennem en sæson faldet fra 526.000 sporer (1984-2001) til 313.000 (1985-2009) og for

Alternaria er antallet i samme tidsperiode faldet fra ca. 11.000 (1984-2001) sporer til 9.000 (1985-2009) sporer.

Så bliver der færre eller flere svampesporer i luften i fremtiden?

– Umiddelbart kan mere CO_2 i luften og højere temperatur give flere svampesporer, men det billede ser vi ikke i vores målinger. Jeg har ikke en enkelt og klar forklaring, men faldet i antallet af svampesporer kan skyldes, at voksestederne for svampene har ændret sig. Generelt får jorden de fleste steder i landet ikke længere lov at stå så længe ubeplantet eller ubrugt hen, fx landbrugsjord. Men det kan også skyldes variationer i vejret. Forskellige udenlandske analyser viser, at temperatur, lufttryk, luftfugtighed og nedbør er vigtige parametre for mængden af skimmelsvampesporer i luften. Desværre kender vi ikke de præcise årsager, siger Janne Sommer. ■

Typisk arnested for svampesporer.

Svampesporer-kalender for de to mest udbredte skimmelsvampe i Danmark.

Kilde: AAD og DMI.

Vidste du, at...

... en varm og fugtig sommer giver flest svampesporer, mens en kold og tør sommer ikke giver så mange svampesporer

... svampesporer er meget små og kan transporteres over meget store afstande
Læs mere om skimmelsvampe og deres sporer på www.astma-allergi.dk, klik på fanen 'høfeber' og vælg underfanen 'skimmelsvampe' og vælg i venstremenuen 'skimmelsvampe ude'.